

Bir qom çiçəklə söhbət

Sabir Abdinin iki şeiri ətrafında düşündüklərim

İstedad Allah vergisidi. Mənim inancıma görə, yer üzündəki bəndələrin hamısında Allah payı olan istedad var. Amma onun dərəcəsi, ölçüsü fərqlidi və bir də istedadın üzə çıxması üçün Allahın insana verdiyi ağıldan düzgün istifadə olunmalıdı. Yəni ağıl istedadı özünə çəkməli, özünün bir hissəsinə çevirməli ki, onlar da çiyinçiyinə addımlayaraq daxili potensialı gerçəkləşdirsin. Bunu elə-belə sözgəlişi xatırlatsam da və bilgisayara diktə etsəm də, burda həqiqətən işıq ucu var. O işıq ucundan da həyata, ətrafa, xüsusilə, insanlara diqqət, sevgi və sayqı ilə baxanlar, yaşanlar yararlanırlar. Nəticədə işıq ucu tonqala, alova çevrilir, ətrafı sarır. Və...

Bir dəfə yazmışam, yenə təkrar xatırladım. Sabir Abdinlə hələ tələbəlik illərindən isti münasibətimiz olub. Universitet qəzeti, universitet mühiti bizi bir-birimizə yaxınlaşdırıb. Baxmayaraq ki, o, hüquq fakültəsində təhsil alırdı. Elə o sahə üzrə də çalışıb və bu gün də çalışır. Ancaq içindəki söz yaratmaq, söz misralamaq həvəsi, istəyi onun əvvəldə vurğuladığım kimi, hər kəsə olan özəl istedadını yavaş-yavaş cüncərdirdi, böyüdükdü. O cüncərəni, böyüyən misralar da şeirə çevrilirdi. Və günlərin birində də o şeirlərin bir çoxu populyar nəğmələrə çevrildi, dillər əzbəri oldu. Azərbaycanın sayılan, seçilən müğənniləri o nəğmələri ifa edənlər və bu gün də ifa edənlər. Təkcə "Mənə dəniz verin" nəğməsi Eyyub Yaqubovun ifasında həmin sözlərin müəllifi olan Sabir Abdini də Azərbaycana tanıtdı... Bu gün hardansa içimdən qərribə bir

hiss gəlib keçdi. Yəqin ki, bunun səbəbi elə sübh çağı radio dalğalarının birində dinlədiyim "Mənə dəniz verin" oldu. Həmin ovqatla iş otağıma gəldim və kitab rəfimdən Sabir Abdinin "Adını sən seç..." kitabını götürdüm.

İlk oxuduğum şeir, necə deyərlər, ovqatıma ovqat qatdı və Sabir Abdinlə olan, birgə keçən günlərimizi, söhbətlərimizi, xatirələrimizi içimdən təzələyə-təzələyə bir də gördüm ki, artıq onun şeirinin qoxusunu da hiss edirəm. Çünki bu şeir çiçəklərdən idi. O çiçəklərdən ki, onları təkcə özümüz yox, doğmalarımız yox, ətrafımız yox, həm də sevdylimizlə bağlı xatirələrimiz də bizə sevdilir. Axı ilk sevgilər, ilk görüşlər özü də bir çiçəkdi, tər, pak, adamın aqlını başdan, ürəyini sinədən alıb aparən çiçək!.. Bax, o çiçəklərin ləçəkləri bənzerində idi Sabir Abdinin misraları. Sabir Abdin yazmışdı ki:

*Əllərim titrədi, soldu çiçəklər,
Baxıb gözlərimə doldu çiçəklər.
Görüş yerimizdə qaldı çiçəklər,
Sənə deyəcəyim sözüm qalmadı.*

*Günəşin üzünü örtüdü buludlar,
Yalnız çiçəkləri gördü buludlar,
Qaldırdı çiyninə dərdi buludlar,
Sənə deyəcəyim sözüm qalmadı.*

*Üşüdü çiçəklər, küsdü çiçəklər,
Həsərdən, kədərdən əsdi çiçəklər.
Ayaqlar altında gəzdi çiçəklər,
Sənə deyəcəyim sözüm qalmadı.*

*Çiçəklər həsrətli yoldu, cığırdı,
Nəmli gözlərindən yağış yağdırdı,
Çiçəklər qəfildən məni çağırırdı...
Sənə deyəcəyim sözüm qalmadı.*

*Günəhsiz çiçəklər günaha batdı,
Qəlbimdə kədər, qəmi oyatdı,
Çiçəklər alışıb bir ocaq çatdı,
Sənə deyəcəyim sözüm qalmadı.*

Bu şeirin hər bəndində hisslər, yaşanmış anlar, deyilən və deyilməyən sözlər bir qom çiçəyə çevrilib və o bir qom çiçək indi mənim əlimdə, gözüm isə yoldadı. Səni gözləyirəm.

Sənə təşnə olan ürəyimlə səbirsiz bir şəkildə bu çiçəyin sən çiçəyə təqdim olunacağı məqam üçün hər şeydən keçməyə hazıram indi. Qorxuram ki, gecikəsən, yubanasan, lengiyəsən.

Qorxuram ki, "evdən çıxmağa bəhanə tapa bilmədim, anam icazə vermədi, nənəm buraxmadı gəlim" - deyəsən, yazasan telefonuma. Amma şeirin ovqatı o qədər təbii və safdı ki, bunun içində o çiçəyin ətrindən və özündən başqa ikinci olan və mənimlə az qala göz-gözə

dayanan sənənsən. Deməli, bu istedadın, bu şair qəlbinin bütün gücü ilə vulkan şəkildə qoparaq sözlərə hupub danışan, göstərən, inandırان sevgisidir. Bax, bu istedadla ağılın, məntiqin hissləri şeirə çevirən gücüdür.

Ona görə də şeiri oxuyursan və özünü həmin şeirin içində görürsən. Eləcə də duyğuların saflığı səni özünə içdən baxmağa, həm də içindəkini görməyə məcbur edir.

Tam əlini ürəyinin üstünə qoyub arxayınlıqla deyə bilirsən ki, mən sənə olan bütün sözlərimi bir qom çiçək etmişəm, ürəyimdə sən çiçəkdən başqa heç nə yoxdur, heç kim yoxdur!..

Hər birimizin yaddaşında, elə həyatında da bir məqam bu və ya başqa formada olur və yaşayır. Xüsusilə, bölgələrdə yaşayan gənclər sevgi məktublarının və yaxud hədiyyə etdikləri kitabların arasına bir çiçək qoyardılar.

O çiçəklər də o sevgi qədər pak və müqəddəs idi. Qalırdı vərəqlərin arasında.

Açıb baxırıdık, gözlərimizlə öpürdük və təkrar əl vurmada qatlayıb o kitabı hər kəsədən uzaq bir yerə qoyurduk. Çünki onun içində çiçək əmanəti var idi.

İndi Sabir Abdinin "Məni bağışla" şeirini oxuyuram:

*Dəftər arasında qalan çiçəyim,
Quruyan çiçəyim, solan çiçəyim,
İndi gözlərimdə dolan çiçəyim,
Bağışla, nə olar, məni bağışla.*

*Dağlardan ömrümə gələn çiçəyim,
Həmişə sevinən, gülən çiçəyim,
İndi göz yaşına bələn, çiçəyim,
Bağışla, nə olar, məni bağışla.*

*Əllərdən əllərə gəzən çiçəyim,
Həmişə tələsən, əsən çiçəyim,
İndi kədərimlə bəzən, çiçəyim,
Bağışla, nə olar, məni bağışla.*

*Görüşə quş kimi uçan çiçəyim,
Könlümü, ruhumu açan çiçəyim,
Dönüb ürəyimi qucan çiçəyim,
Bağışla, nə olar, məni bağışla.*

Və yəqin siz də oxuyacaqsınız yazının içərisində həmin şeiri. Mən bəri başdan deyim ki, çox doğma bir hissdi, yaşanmış bir hissdi. Ona görə də Sabir Abdinin çiçəyə olan bu etirafı, bu üzrxahlığı anlaşılr və qəbul edilir.

Axı o çiçək heç bir çiçəyə bənzəmir. Axı o çiçəyin arxa planında dayanan həm də sənənsən. Deməli, təbiət və insan ikisi bir sevginin çiçəyinə çevrilib.

Onu şəhdən də, mehdən də, küləkdən də, bir sözlə, qorunması və zəruri olan hər şeydən yalnız ürək qoruya bilər. Şair də elə o ürəklə üz tutur çiçəyə, o ürəklə danışır çiçəklə, onu vəsf edir, onu dilə tutub bağışlanmasını istəyir. Məncə, bu, həm də əbədi sevginin qarşısında etirafıdır. Mən belə başa düşürəm və belə qəbul edirəm. Doğrudu, şeirin mövzusunda, yəni daxili quruluşunda şair oxucunu müəyyən məqamlarla qarşılaşdırır. Çiçəyin ünvanlarını, harda böyüyüb, haralara üz tutmağını, kimlərin əlində, kimlərin sinəsində, kimlərin görüşündə hansı ovqatda olmalarını söyləyə də, özünə aid çiçəyi bütün çiçəklərin tacı görür, tacı bilir. Və ondan bağışlanmasını istəyir. Çünki o çiçək bir dəftər arasında qalmaqla yanaşı, həm də bir ürəkdə yaşayır, o solmur. O solmayan çiçəyin adı Sevgidir!

Bəli, "Mənə dəniz verin" nəğməsinin yaratdığı ovqatla Sabir Abdinin iki şeiri arasında bir xəyal körpüsü qurdum. Bir ağ cığır açmağa çalışdım. İstədim ki, o körpüdən əlimdən bir dəstə çiçək keçməklə, sən çiçəyin ayağına gəlim... İSTƏDİM...